

ker takšnemu ki še ni bil drugje kakor v kotu na peči, vemo da po dnevi po temi hodi in se od takšnih gospodov odbornikov ne pustimo komandirati.

Podgorje na Koroškem. V nedeljo 20. dec. priredila je tukajšnja podružnica nemškega šolskega društva božično veselico, pri kateri se je pogostilo vse šolske otroke, 92 ubožnim pa se je razne obleke podelilo. Porabilo se je v ta namen del čistega dobička letošnje šolske veselice; ostalo svoto so darovali prijatelji otrok. Vsem, ki so to lepo prireditel s svojimi darili omogočili, kakor tudi firmam Anton Sacher's Nflg. in Joh. Tschernitz v Celovcu, ki so oddale voljeno blago po najnižjih cenah, bodi na tem mestu priskrba hvala izrečena. — V nedeljo 21. dec. se je vršil letošnji občni zbor prostovoljne požarne brambo. Zbor je izvolil g. učitelja G. Srebernika, ki se je tekom let velikih zaslug za požarno brambo pridobil, za hauptmana. Bivšemu hauptmanu g. F. Schuster, ki je zopetno izvolitev z ozirom na preobilo dela odklonil, izrazila se je za njegov trud zahvala. Zapisnikarjevo mesto je prevzel g. nadučitelj K. Somonigg, za zabavnega načelnika pa je bil zopet izvoljen virtuos na klavirju in harmoniki g. Isidor. Društveno blagajno bode oskrboval i naprej vrli g. Müller. — Vesel o svoji lovski sreči je g. F. Schuster, ki je pridobil na lovu „gamsbart“, 23½ cm. dolg, kar je gotove redka sreča.

Slov. kmetom za novo leto. *)

Piše se nam: Zopet je preteklo staro leto in na pragu stojimo novega. Nižje višjemu, podožen predpostavljenu, služabnik gospodu, sosed sosedu, brat bratu itd. se zahvaljujejo drug drugemu za vse dobrote v starem letu, ter si voščijo vse dobro in najboljše za novo leto. In mi, dragi kmetje, kaj pa mi? — Presodimo v kratkem naše dobrote v starem letu! — Nič, nič, in zopet nič dobrega nismo doživeli v starem letu.

Po stari navadi, dosti trpljenja, britkosti, težav, plačil, gladi in žeje prestali smo; za to smo vstvarjeni, kajti drugače ni mogoče, da bi drugi stanovci brez skrbi in trpljenja mastno živeli. Imeli smo državne volitve v starem letu. Deloma po naši deloma zoper našo voljo, izvoljeni so bili kmetski poslanci. Obetali so nam zlate bregove; in kaj so storili? Za nas na gospodarskem polju nič, nič in zopet nič! Pretepali so se za neumno „narodno“ politiko na škodo nam, za-se pa pridobili, da dobiva vsak za svojo prazno poslovanje 8000 K plače na leto. Poslanec Pišek vozil se je v zlato Prago rajdšit se s Čehi, kateri nam niso za najmanjši dobiček, — kranjski Hribar obiskoval je Ruše, kjer se še kmetje z bičem pretepavajo kakor pri nas živina, — poslanec duhovnik Korošec potoval je po Bozni in Srbiji, prošil za pajdašjo tiste rodove, pri katerih je še dnevni red tatvina, ropanje in celo moritve domačih kraljev. Podjarmili in združili bi nas Slovenci te ljudje radi s tistim rodovom, ki še danes stojijo na najnižji stopinji vedenja in omike. Potepali so se ti poslanci gotovo na naše stroške; molčali pa tam kjer bi naj bili govorili in prvi vrsti za gospodarstvene ne pa samo za neumne „narodne“ koristi. V prvi vrsti stoji prazen želodec, potem še le pride prevzetan jezik. V narodnostnem boju stali so ti gospodje korajžni kakor petlinji, za kmetske koristi pa so se kaj malo bojali. Hujska se neprenehoma Slovence zoper Nemce kar je povzročilo v starem letu znane žalostne boje in pretepe med Slovenci in Nemci v Pragi, Celju, Ljubljani itd. Poprej se po zvijači in hinavščini ljudstva šunta in pusta, po bojih in pretepih se ti zviti krivci sodnijski kazni izognejo, deloma nedolžni in zapeljani pa se kesajo po zaporih. V državnem zboru pa se vladi zvito laže in trdi, da je vse to sovraštvo in pretepanje ljudska volja. Zoper Nemce se Slovence šunta, zakaj to, ve že danes slab politik! Naši prvaki dobro vedo, da v tekmovalju z Nemcem in na podlagi nemške omike se Slovenec izobražuje, ker mu je potem mogoče brati ne samo hujskajoče slovenske, temveč tudi izobražene nemške časopise. Slovensko ljudstvo naj pa bi ostalo zmiraj nevedno, kajti prvaki vedo

da se da izkoriščevati in vladati le nevedno ljudstvo. Kakor se v nečuvnosti držali in izkoriščevali nekdanji farizeji in pismoučeni Izraelce, ravno tako poneumnjujejo in izkoriščujejo naši prvaki nas Slovence. Poglejmo jih, kako jim rastejo trebuhi in se polnjuje njih žepi! Da pa izpolnjujejo lažje se zanaprej to svojo nesramno brezvestno delovanje, skušajo našo pozornost obračati od-se in proti Nemcem, kakor tisti tat, katerega zasledujejo ljudje in ki sam kot prvi najhujše kriči: „Primte ga, primte ga!“ V starem letu skovali in razžirili so po svojih lažnjivih časopisih neumno frazo „Svoji k svojim“ — Slovenci, ne kupujte pri nemških trgovcih, oštrjih itd.; ti vas udirajo, goljufajo itd.

No dragi Slovenci, sodimo trezno, s kom stojimo že dalje v kupčiji kakor z Nemci? Kdo nam odkupi od nekdanj naših pridelke, naj že bode živina, žito, svinje, sadje, vino, itd. kakor Nemci? Ali storijo to morda Rusi, Srbi, Črnogorci, katerim bi nas radi ti izdajalci podjarmili? Morda ti šenka slov. dohtar v slučaju stroške, — plača za-te slov. davkar štibro, — ti posodi „Posojilnica“ denar za nižje obresti? Slovenci, vendar odprimo enkrat oči ter preglejmo te hinavce in farizeje, naše oderube! Šuntajo nas zoper Nemce, ter nam fanšujejo znanje nemškega jezika! — Zakaj pa neki ti farizejski hinavci naši prvaki pošiljajo svoje otroke v nemške šole, za izobrazbo v nemške pokrajine, zakaj neki ne v blaženo Rusijo in Srbijo?? Slovenci, pomislimo trezno resnico!

O tej zadevi pregovorimo drugič. Danes izjavimo medsebojno voščilo za novo leto. Kaj nam je storiti? Kmetsko združenje med Slovenci in Nemci, — izobraženje ljudstva kolikor in kakor le mogoče! — do izobrazbe pa je potreba v prvi vrsti izobraženih nepostranskih časopisov. Ali bomo prebrali časopise, kateri vedoma zmiraj hujše šuntajo in hujskajo ljudstvo, narod zoper narod? Ne, nikakor ne! Poprijeli se bomo, in voščimo si za novo leto časnik, kateri nas poučuje k napredku, nevstrašno razsvetluje hinavsko postopanje farizejev in pismoučenih, gojzla hudobijo ter hvali dobroto! In ta časnik je edini — Ptajski „Štajerca“! — Dobrota tega lista je znana, naj porečejo o njem sovražniki kar hočejo. Največi sovražniki „Štajerca“ se pohajajo na nekih priznihah in nekih spovednicah. Prvo znanje in zagotovilo pa je, da kateri duhoven „Štajerca“ zatiruje, je in ostane slab duhoven, ravno tako kakor je vsak tat sovražnik orožnika ali žandarja. Ne daj povoda za napad in nihče te ne bode ter ne sme napasti, kazenska postava je takemu v branitev, — krivi tat pa se ne more in ne upa pritožiti! Kako življenje takih bi bilo, če bi časnikov ne bilo, in kako delovanje tatov in hudodelnikov bi bilo, če bi orožnikov ne bilo? Sam Bog se usmili!

Toraj Slovenci, za novo leto Vam naj bode v darilo — „Štajerca“. Poprimimo se ga, — v nobeni poštini hiši naj ga ne manjka. Ti dragi „Štajerca“ pa le postopaj nevstrašno kakor do sedaj tudi v novem letu in naprej.

Koncom 18. stoletja je rešil nevstrašeni cesar Jožef II. ljudstvo posebno kmetske sužnosti in tlake, — in v začetku 20. stoletja nas kmetske reši Ti „Štajerca“ iz krepeljiv farizejev in pismoučenih! Kmetje, pomagajmo si sami, in Bog nam bode pomagal. Bog nas obvaruj v novem letu pred našimi prijatelji, pred našimi sovražniki se bomo sami varovali. — Kmetski pozdrav in veselo novo leto!

Kmet in kmetski prijatelj.

Novice.

Vsem prijateljem, ki so nam poslali voščila ob priliki božičnih praznikov in novega leta izrekamo na tem mestu pri-srčno zahvalo.

Uredništvo in upravišstvo.

Srbski voli so postali tako važno politično vprašanje, da bi na njem kmalu sedanja klerikalna vlada poginila. Ali k sreči za to vlado se je našlo še toliko „kmetskih“ poslancev, ki so priskočili vladi na pomoč in izdali svoje poljedelske volilce. Poročali smo že v zadnji številki,

da je bila postava sprejeta, ki omogoči uvoz srbskih vol in sicer z enim glasom večine. Kmetska slovenska poslanca Pišek in Ježovnik nista glasovala proti tej za našo živinorejo nesrečni postavi in zato je bila sprejeta. Zdaj se nuročuje gotovi gospodje iz kmetov in pravijo: ej slaba mora biti kmetija, ako bode uničena vsled uvoza tistih 70.000 srbskih volov. Pa stvar je drugačna. Avstrijska živinoreja in zlasti živinoreja planinskih dežel je bila doslej popolnoma zanemarjena. Komaj se je malo povzdignila, komaj da je postala edina kmetska panoga, ki donaja vsaj nekaj dobička, ko se jo je že na tako brezstidni način oškodovalo. Treba pomisliti položaj. Kmet dela — ako ima sploh kakšni dobiček — k večjem s 3—4% dobička Veliki industriji pa govorijo sploh šele tedaj o dobičku, ako se obrestuje njih kapital s 5%. In koliko velikih industrijcev pa imajo Slovenci? Za tujo veliko industrijo so glasovali izdajalski prvaki! In še nekaj: Srbija se vendar z vsemi kriptli oborožuje proti Avstro-Ogrski. Od oktobra 1908 pa do danes je dovolila srbska skupščina (državni zbor) 34 milijonov dinarjev za boj proti Avstriji. In tej državi so naši prvaki izdajalci pomagali! Kar se je pa dovolilo Srbiji, dovoliti se bode moralo tudi Rumunski, Bulgariji, Turčiji in Grški ter končno tudi Rusiji. Kaj pa potem? Ali so naši prvaki to premislili? So, oj, premislili so vse. Ali prodali so svoje kmetske volilce za skledo leče!

Ne nabirajte zakladov... Kakor znano, so se klerikalci na Tirolskem spri, en del se imenuje stare „klerikalce“, drugi del pa „krščanske socialce“. In ta dva tabora vodita hud boj med seboj. Pri temu pride marsikaj zanimivega na dan. Tako je pisal staro-klerikalni list „Tiroler Stimmen“ sledeče: „Novi predsednik deželnega kulturnega sveta namerava menda veliko potovanje. Kajti zaračunal se je za prihodnje leto za vožnje 4000 K. S to svoto bi g. predsednik lahko celo leto v železniškem vozu preživel; ja prepotoval bi lahko celo zemljo. In ta denar bode vzel iz deželnih doklad, ki znašajo na Tirolskem 63%. Dosedaj skozi 25 let je bila služba predsednika brezplačna. Ali komaj je dobil to službo krščanski socialce, ko si že zaračunal plačilo.“ — Tako sodijo klerikalci o klerikalcih. Ako bi mi trdili, da se da klerikalno prepričanje kupiti kakor ogledane kosti, potem bi črni listi vpili, da je to „brezverska“ laž. Ali kaj pravijo k temu?

Iz Spodnje-Štajerskega.

Prekrstili so v „beli Ljubljani“ neko zankerno dete, ki še noče poginiti, ako ravno bi bilo že v interesu javne čednosti davno čas... Prekrstili so dete, puhloglavega smrkolina, ki je hotel v družbi resnih ljudi zgago delati... Da nas naši čitatelji dobro razumijo, jim pove-mo sledeče: Svoj čas se je ustanovil v Ljubljani (odnosno v Kanniku) neki zakoniti listič, katerega se je hotelo razširiti z ukradnimi adresami „Štajerca“. List je bil zasebna lastnina nekega moža. Ali tisti dr. Jurtela, ki menda še vedno meni, da mu je čast, ako je vrhovni zaščitnik in prijatelj klavarno-lažnivega hofrata Ploja, je znal na ne posebno reelni podlagi dotični list v svoje roke dobiti. In prišlo je do boja, ko zagleda nakrat luz sveta listič „Novi slovenski Štajerca“. Da je bil list ustanovljen edino v to svrhu, da uniči našega naprednega „Štajerca“, to je razvidno že iz imena. Seveda, bilo je to neumno počenjanje, kakor da bi se muha v slona zaganjala. Ali „Novi slovenski Štajerca“ je izhajal in izhajal. Mi te cunje niti omenili nismo, kajti kdo bi se brugal za vsako pokveko, posebno če je duševni oče te pokveke človek, ki je sicer c. k. hofrat, ki pa doslej ni odgovoril na očitanje, da je lagal in obrekoval. Plojev „Novi slov. Štajerca“ je izhajal seveda v Ljubljani. Tja, med ljubljanske barabe, tudi spada. Ali v kljub temu, da so Plojevi pristaši delovali kakor da bi terpentina pili, v kljub temu, da so okoli plesali kakor muha v močniku, v kljub temu, da so stotero svojih lističev po cestah razstrosili in v blatu valjali, kamor sicer ti listi spadajo, — ni bilo naročnikov. Hofrat Ploj pa mora imeti svoj list, v katerem bode tako nesramno lagal in obrekoval, kakor se mu je to že parkrat dokazalo!... In glej, — prekrstili so dete! „Novi slovenski Štajerca“ ne bode več izhajal.

*) Za zadnjo številko žalibog prepozno.

Pač pa bode prihajal vsak teden enkrat list z imenom „Sloga“. Bog pomagaj! „Sloga“ — oh, oh, že ime vpliva bolj kakor vsaki „Bitterwasser“. Vi prvaki, vi klerikalci in narodnjaki, sloga, sloga, sloga, da ne bode moral lažnivi hofrat v penzijo... Pozdravljamo prekrščenega pobalina! Izjavljamo pa, da se tudi s to spako ne bomo dosti pečali. Kajti Ploj in njegovi listi so za nas — moralno obsojeni!

Pišek — wo bist du? Več kmetov iz slovenj-bistriškega okraja nam piše: Kar je v volinim okraju posl. Pišeka pametnih, mislečih mož, vsi so ogorčeni nad njegovim figantstvom. Dokazano je, da Pišek, sam kmet in živinorejec, ni glasoval proti oni nesrečni postavi, ki hoče našo domačo industrijo v prid industrijskih judov in srbskih kraljemorilcev uničiti. Ko je bilo treba glasovati za ljudstvo in proti tej postavi, se je Pišek skril. Pokazal je s tem, da je v državnozborski volilni borbi lagal, ko je trdil, da se bode za kmete potegoval. Dokazal je, da mu ni nič za kmeta in vse za — komando črnih generalov. Mi kmetje, ki smo Pišeka žalibog volili, zahtevamo torej, da nam odkrito pove: 1. Zakaj ni glasoval proti vladi? 2. Zakaj se pusti od kmetov voliti, ako ne mara kmete zastopati? — 3. Zakaj ni glasoval tako kakor drugi poslanci „kmetске zveze“? Ako je zamogel advokat dr. Benkovič za kmete glasovat, ako je mogel duhovnik Korošec za kmete glasovat, zakaj ni glasoval kmet Pišek za kmete? Kdo mu je zapovedal, da se mora skriti? — Ako Pišek na ta vprašanja ne more dati poštenega odgovora, potem mora biti vsaj toliko pošten, da **tako odstopi**. Kajti dokazal je, da ali kmete noče zastopati ali pa ne sme. Pišek, ven z odgovorom, drugače bomo mi govorili in sicer tako jasno, da bode joj! Vun z odgovorom ali pa vun — iz državne zbornice!

Dr. Rosina, znani prvaški odvetnik v Mariboru ima vedno smolo, kadar se hoče prepirati z naprednjaki. Mož je jurist in njegovo juridično znanje smo že opetovano pojasnili. Zlasti hudo se je svoj čas opekel, ko je tožil našega urednika zaradi nekega otročje-bedastega „popravka“. Takrat smo tej „luči“ mariborskega prvaštva jasno dokazali, da ne pozna postay in smo ga celo v našo pisarno povabili, da ga tam naš urednik človekoljubno podučí, kako se „popravke“ po § 19 piše. Dr. Rosina nas ni ubogal, on ni prišel. Čakal je raje priložnosti, da se zopet osmeši in v vsej javnosti blamira. Čakal je in jo našel. Pred par dnevi je naznanil (denuncirati se pravi to s tujco besedo!) nekega g. A. Ullricha, češ da je razdeljeval listke za shod v Studencih in da je vsled tega prekrščil postavo o kolportaži. Pri sodniji je bil g. Ullrich seveda oproščen, dr. Rosina pa blamiran. Ali ta stvar ni samo sramotna in smešna za dr. Rosino, marveč tudi grda. Kajti kar meni nič tebi nič ljudi pred sodnijo vlčiti, to pač ni lepo. In Rosina si bode enkrat svoje prvaške prste prav temeljito opekel!

V Ljutomerju so obdržali klerikalci 29. in 30. p. m. v prostorih okoliške šole politične shode, na katerih so govorili razni gospodje, med njimi pa tudi vrhovni general črne armade dr. Korošec. O gospodarskih rečeh ti gospodje seveda niso imeli ničesar povedati. Pač pa so razsirjevali najgršjo gonjo za bojkot proti Nemcem. Zlasti se je odlikoval v ljuskanju krmar Jože Reich. Ta mož služi lepe denarje pri nemškem plemenitažu. Nemški denar mu diši. Čujemo, da Reicha že sodnija naslednje. Na vsak način bomo zdaj odločneje proti gonji v bojkot nastopali. Kmetje v ljutomerski okolici, ne pustite se od zanikernih hujšakačev zapeljavati!

Na naslov drž. poslanca V. Ježovnik! V državni zbornici je bila sprejeta postava, ki je velikansko oškodovanje naših kmet-skih živinorejcev. Vi gospod poslanec, ste sam kmet, Vi ste izvoljeni od kmetov, Vi ste član tiste „narodne stranke“, katera pravi o sebi, da je tudi „kmet-ska“. Kot kmet in poštenjak bi morali Vi torej proti tej postavi glasovati. Glasom poročil pa Vi tega niste storili. Vi ste bili bogve kje, ko se je o tej stvari glasovalo. V državni zbornici se je šlo pri tem le za en glas. Ko bi torej Vi proti tej nesrečni postavi glasovali, bi ta padla. Gospod poslanec Ježovnik, Vi ste doslej v zbornici vedno le za uradnike govorili, nikdar pa ne za kmete, ki so vendar

Vaši volilci. Ako ste poštenjak, morate tedaj javno povedati: Zakaj niste glasovali za kmete?

Vzorni prvak je sodnijski oficijal Joža Šuln v Konjicah. „D. W.“ piše o njem tako-le: Mož se je s svojim postopanjem tako vsa srca pridobil, da ne more zdaj v nobeni družbi več — občeavati. Zato išče zdaj prijateljstva pri klerikalnih kmetih okolice. Objhujuje jim, da jim bode čudeže delal, ako ga pošljejo v deželni zbor. Tudi je pravni zastopnik klerikalne posojilnice, seveda brez da bi pri tem dobička iskal. Zdi se skoraj, da je več uradnik posojilnice nego sodnijski oficijal. Čudno, da njegovi predpostavljene tega ne vidijo. Mož sicer tudi izjavlja, da ostane njegovo srce „nemško“, pa čeprav bi ga Slovenci za poslanca izvolili. Mi pravimo le: Šuln, Šuln, pusti politiko, dokler je čas!

Prvak dr. Povalej v škripcih. „Marburger Zeitung“ piše: Opetovano že smo se morali pečati z osebo tukajšnega prvaškega finančnega komisarja dr. Povaleja, te „dike“ državnih uradnikov, tega moža, ki je bil enkrat slovenski liberal, ki je pa potem zašel pod slov. klerikalno zastavo, da bi lažje dosegel svoj cilj — sedež v državnih zbornici. Mož je dobival naravnost neverjetne „urlaube“, ko je pri zadnjih državnozborskih volilvah kandidiral. Ali slovenski kmetje so ga iz volitnega okraja vrgli. Ovdaba, ki jo je napravila takrat žandarmerija proti njemu, je sicer izginila. Ne samo, da je dr. Povalej takrat na državne troške, torej na troške davkoplačevalcev kandidiral, porabil je svoje kupčijske zmožnosti na razne strani. V barantanju z vinom, mrvo, zemljišči, realitetami ter kot gostilničar je dokazal, da je njegova lastnost kot c. k. finančni komisar le nekaka folija, le eden virov njegovih dohodkov, in sicer tak vir, ki mu daje polno plačo tudi tedaj, ako ne stori svoje dolžnosti. Glavno delo dr. Povaleja je kupčijstvo. Vsak dan si izposodi od nekega tovariša časopis, izreže kupčij se tikoče inzerate in jih shrani. Pri temu svojem postopanju se dovoli Povalej najbolj škandalozne stvari, o katerih naj v sledečem govorimo: — Slučaj Altaller. Ta smrdi do nebes. Povalej je izvedel da ima gospa Althaller iz Gradca v Gamsu pri Mariboru še neko posestvo in je skušal to posestvo nakupiti. Dotična gospa je izjavila, da proda posestvo razven vina za 9.000 K. Povalej ji je pa toliko prigovarjal, da je žena (precej iznemirjena) podpisala načrt pogodbe s kupno svoto 6000 K. Žena je mislila, da je vino izvzeto. Ali Povalej je zdaj nakrat izjavil, da je „vse, kakor leži pa stoji“ prodano. Zdj je pričel seveda prepri. Žena je bila naravnost ogo-ljufana. Za to je dovolj prič. O drugih enakih slučajih tega čednega gospoda bomo še govorili. Klerikalci so lahko na dr. Povaleja ponosni.

V lastne zanjke vjel se je 20 letni čevljar-ski pomočnik Franc Vilčnik iz ptujske okolice. Fantič je prav po prvaško vzgojen. Preteklo nedeljo zvečer je bil malo pijan. Hotel je svojo prvaško prepričanje na ta način pokazati, da je pri gostilni vinogradniške zadruge v Ptuj brez vsacega vzroka dve šipi razbil. Pri temu se je roko poškodoval in poleg tega so ga vjeli in oddali sodniji. Zdj bode kašo pihal.

V občini Artiče pri Brežicah vladajo prav čudne razmere. Občinski predstojnik je tam neki Janez Slovenc, ki se je z dušo in telesom zapisal prvaškemu dr. Benko-Cvenkaniču. Ta možakar pač dostikrat ne pomisli, da mora biti občinski predstojnik nepristranskega in poštenega značaja. Treba bode enkrat prav temeljito občinsko gospodarstvo tega prvaškega zagriženca svetu razjasniti. Za danes naj omenimo le njegovo postopanje ob priliki razdelitve krme, ki jo je dovolila vlada po suši prizadetim posestnikom po znižani ceni. Čuje se, da se je pri razdelitvi te krme precej strankarsko postopalo. Zlasti najubožnejše posestnike se je baje naravnost prezrlo. Mi vemo imena cele vrste posestnikov, ki so res usmiljenja vredni in ki so hudo trpeli po suši, ki pa vendar niti bilke cene krme niso dobili. Pač pa je dobilo to ceno krmo nekaj bogatih kmetov, m. dr. tudi eden, ki je pridelal v zadnji trgatvi 500 polovnjakov vina. Vse kar je prav, ali župan Slovenc si s takim postopanjem pač ne bode pridobil ljubezni svojih občanov. Ali so reveži res samo zato tukaj, da

plačujejo in — umirajo v lakoti? Temu mončah* biti enkrat konec!

Mariborski okrajni zastop je imel 29. p. m. svoj zbor. Dokazal je, da vlada tudi v tem n. Dne prednem zastopu vzorni red. Prostora nar. Le manjka, da bi podali obširneje poročilo. Zastopci; v naj omenimo le poglavne točke iz razpradom. Zboru je predsedoval načelnik g. dr. Jo. Kozje Dne Schmiederer. Po dovolitvi raznih občinskih d. Dne klad poročal je g. Kammerer, da se bode l. 1901 Dne regulacija Pesnice od potoka Cirknica pa dizejsk 400 m pod mostom na okrajni cesti v sv. Lenar Dne nadaljevala; zgradba z novim mostom bode stal Za v okroglo 120.000 K, kateri svoti mora okrajna Dne glasom namestniške odredbe 10% plačati ter pana t zgradbi to štreko prevzeti. (Predlog se sprejme o te Filijalka St. Ilj kmetijske družbe je prosila, na Umo bi se občine Dobrenk, St. Ilj, sv. Jurij n. P. sme Gradiška, sv. Jakob sl. g., Jarenina, Kaniža, Zr je sv. Kungota, Pesniški-dvor, Plač, Plosterberški p Pelič, Vičanci, Celnica, Cirknice itd. izjavilo zbi bi plemsko ozemlje marija-dvorskega govejega plaj m mena. (To se sprejme!). Potem je podal načelčno nik dr. Schmiederer okrajni račun za l. 1901, k se Skupni dohodki okraja znašajo 123.824 K 2 h. Skopoj skupni izdatki 119.892 K 67 h, torej blagajniški tu preostanek 3.931 K 35 h. Račune se vzame nista znanje. Potem je podal načelnik proračun za. K leto 1909. Temu posnemamo sledeče zanimivejš z številke: Za šolske troške 52.124 K, za deželno k k kulturo, premije bikom 890 K, premije konjem ribi 360 K, nabava plemskih merjascev 200 K, rešenil gulacija Pesnice 13.500 K, zgradbe na Druv prej 2.000 K, troške za okrajne ubožce 4.700 K net. i nadalje troške za okrajne ceste, i. s.: sv. Jurmu 5.350 K, Langental 5.419 K, sv. Lenart 8.830 K. Kojem Ptuj 2.200 K, skupaj 21.800 K; za okrajni pod ceste (II. razred): Plač 1.362 K, Vičaju 694 K. Kirili. Pesnič-kolodvor 145 K, Zarenina 2.480 K, svik z Jakob 1.590 K, Vurmberg 2.160 K, Fram. Sliva z nica 1.560 K, Maria-Rast 2.800, sv. Lovrenevolvi 3.580 K, Velka 3.350 K, Račje-Ptujska gongosti 1.770 K, sv. Jakob sv. Lenart 1.740 K, skupaj sta 25.893 K. Požarnim brambam se podeli skupaje d. 1.800 K. Za podporo otrok 5.000 K, za občinstela 2.000 K. V vse te namene se bode dvigalo 10% neke okrajno doklado in 7% postavno šolsko doklado. ko h Te številke dokazujejo, da je okraj v najboljšem lesni redu, da se stori mnogo za prebivalstvo koristnega pričre in da so vendar doklade zelo male. Čast nareje. prednemu delu!

C. kr. kmetijska družba za Štajersko prilece. redi svoj 86. občni zbor dne 17. in 18. jih marca 1909 v stanovski hiši (Landhaus) v Gradcu. Lok. Začetek dne 17. marca ob štirih popoldne. mož Dnevni red za 17. marec 1909: 1. Otvoritev rli zborovanja po predsedniku. 2. Naznanitev za-je z stopnikov tujih korporacij. 3. Naznanitev odpo-anih slancev podružnic. 4. Volitev dveh overova-ča ce teljev. 5. Predlogi revizijskega odbora gledaam, a) proračuna za leto 1909.; b) računskega za-zapr ključka za leto 1908.; c) upravnega poročila za veči leto 1908. 6. Volitev revizijskega odseka za pri-la. hodnje leto. 7. Predlogi osrednjega odbora in 1.4 podružnic. Dnevni red za 17. marec 1909 zveč 1. Nadaljevanje razprav o predlogih podružnic. 2. Prisodba nagrad in odlikovanj društvenikomnik. ki so si stekli posebne zasluge za kmetijstvo. Naj § 25., točka 7., odstavek 1., družbenih pravil Breg določuje, da se morajo staviti predlogi za odli-alins kovanja, kakor sploh vsi predlogi, o katerih sed nj naj razpravlja na občnem zboru, najpozneje štiril voj tedne pred zborovanjem, ker bi se sicer na iste Zor oziralo šele na prihodnjem drugem občnem zboru. e lju Vse stavljen predloge je treba obširno uteme-šnen ljevati. Pri nasvetih za odlikovanja se mora ščine strogo ozirati na določbe § 44. družbinih pravil. podiv

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme

Dne 9. januarja v Brežicah (svinskih sejma) d. i. c. Dne 11. januarja v Gross-Kleinu (sejem z je bi mlado živino), okr. Lipnica; v Šmarju pri Jelšah**; natijo. Planini** okr. Sevnica.

Dne 12. januarja v Ljutomeru*; v Ormožu il, d (svinskih sejma); v Rogatcu (sejem s ščetinarji).

Dne 13. januarja v Mariboru*; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; 3elat Dne 14. januarja na Bregu pri Ptuj (svinski sejma); pri Sv. Filipu-Verač** okr. Kozje; v Gradcu, Po Dne 15. januarja v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 16. januarja v Brežicah (svinskih sejma). Dne 18. januarja v Kapelah**, okr. Brežice; v ovali

moravčah**, okr. Celje; pri Sv. Petru**, okr. Gornja
dgonja; v Maribergu**.

Dne 19. januarja v Ormožu (svinjski sejem); v
dgonji*.

Dne 20. januarja v Ernovžu*, okr. Lipnica;
Sv. Lenartu v Slov. gor.**; na Malih Rodnah**, okr.
gatac; v Bučah**, okr. Kozje; na Ptjuju (sejem s konji,
redom in ščetinariji); v Imenem (sejem s ščetinariji),
okr. Kozje.

Dne 21. januarja v Gradcu*; v Tahrarjih**, okr.
lje; na Bregu pri Ptjuju (svinjski sejem).

Dne 22. januarja v Moziju**, okr. Gornji grad;
Bizelskem** okr. Brežice.

Dne 23. januarja v Brežicah (svinjski sejem).

Za vinogradnike. Sadjarska in vinogradniška
želna šola v Mariboru priredi od 3. do 8.
člana tečaj za dela v kleti (Kellerwirtschaft).
Še o tem vidi v današnjem inzeratu!

Umor pri sv. Janžu dr. p. Že v zadnji šte-
tiki smo poročali o grozovitem umoru, katerega
Zg. lev je bil posestnik in krčmar g. Franc Katz

Loki pri sv. Janžu. Kar verovatno nismo mogli,
bi bilo to mogoče, da bi mogel ta trezni,
rni mož, ki je bil pravi vzor-gospodar, tako
srečno končati. In vendar je res! Kravni do-
dek se je zgodil približno tako-le: Na nesrečni
sopopivali v Maherjevi gostilni razni gosti, med
imi tudi zakonska Franc in Alojzija Katz. Ta

sta se peljala približno ob 6. uri zvečer
mu. Katz pa ni ostal doma, temveč se je
bil z Henrikom Hrabušek zopet nazaj v Ma-
rjevo krčmo. Tam je bil zdaj tudi neki Dugov-

nik, ribič v Mariboru in njegov brat, cugfirer
dlesnik. Med Katzom in Dugovnikom se je
el prepir. Medtem je potegnil Podlesnik svoj
jonet in dejal, da bode Katza umoril, češ da

mu zato itak ne more ničesar zgoditi;
večjem feldebel bode postal. Vrgel je Katza
di pod mizo. Potem so drugi ljudje nasprotnike
mirili. Ali kmalu potem sta Dugovnik in Pod-

lesnik zopet prepir pričela; Podlesnik je vrgel
tza nato na cesto. Vsled tega je ta enkrat
revolverja ustrelil. Dugovnik je imel nož in
gostilničarjevo hčerko kmalu težko ranil.

to sta Dugovnik in Podlesnik odšla; Katz pa
še dva-ali trikrat v tla ustrelil. Nato sta
letela omenjena dva nazaj. Dugovnik je skočil

nekega Kobecka, kateri je branil gostilni-
rsko hčerko pred napadi. Katz je bežal, ali
dlesnik je tekel za njim, ga podrl na tla in

pričel obdelavati z bajonetom. Par minut
zneje so našli Katza mrtvega. Dve težki rani
imel na hrbtu, eno pa v želodcu. Brezsrčni

prilec je zbežal s svojim bratom, ali roka pra-
te jih bode že dosegla. Ukradla sta tudi Katzu
leu. Velok in klobuk. Katz je bil eden najuglednej-

ne. a mož ptujске okolice. Bil je pravi poštenjak
itev vrli gospodar, kakor jih je malo. Vsa okolica
za-luje za njim. Naj bodi tej nesrečni žrtvi po-

po-vjanih morilcev zemljica lahka. Pokojnik za-
va-išča celo vrsto nepreskrbljenih otrok. — Poroča
ede nam, da so cugfirerja Podlesnika že dobili
za- zaprli. Katz je imel pri sebi 1600 K, ki so

za- večidel zmanjkale. Morilca sta torej tudi
pri-pala.

in **1.400 kron izgubil** je pri neki veselici lesni
9: govec Kaučič v Zg. Radgoni. Denar je našla
ic. letna hčerka orožniškega stražmojstra gosp.

om utnik.
vo. **Napadli** so pijani pijonirji voznika Vončina
avil Bregu pri Ptjuju in ga težko ranili. Taki
dli-obalinski napadi so tembolj obsojati, ker trpijo

se sed njih tudi drugi pošteni vojaki. Kajti stro-
tirit ost vojaške oblasti zadene potem vse.
ste **Zopet uboj.** Kam vodi grozovito podivjanje

ru. aše ljudstvo? Vsak dan se že lahko poroča o
akšnem uboju ali umoru. Učiteljsko in du-
pra-ovščina, brigajte se vendar za božjo voljo za

vil. podivjanje. Vaša dobra vzgoja bode ljudstvo
eč pomagala nego vse prvaško politikovanje.
ne 26. p. m. so popivali fantje v Vandovi

ni (**). črmi v Ciglencih (blizu kraja, kjer je bil ne-
rečni Katz umorjen). Pri temu so se stekli
m.) aradi deklet. Posestnikov sin Franc Klemenčič,
z je bil že več mesecev v ječi, je napadel fanta

na latijo Jug s težkim nožem in ga tako težko
žnu, unil, da je ta drugi dan umrl. Morilec je po-
egnul.

Volkeve so opazili na posesti grofa Zichy
Belatinczu, kakih 5 ur od Radgone. Lovcem
je tuje posrečilo enega ustreliti.

tenzivneje, se je srednji odbor c. kr. kmetijske
družbe v svoji seji 2. julija t. l. izrekel za predlog
perutninorejskega odseka in naprosil gospode
Armina Arbeiter, upravitelja deželne bolnice
za umobolne v Feldhofu pri Gradcu, Otmarja
Maldeghem, graščaka v Falkenhofu pri An-
dritzu in Janeza Pechany, upravitelja de-
želne hiralnice v Schwanbergu, naj prireajo na
podlagi Arbeiterjeve knjižice, in na vsa-
kokraten poziv načelstva kmetijske družbe po
raznih krajih Srednje in Spodnje Štajerske po-
tovalna predavanja o perutninoreji. Zato prosimo
vse cenjene podružnice kmetijske družbe naj
blagovoljijo osrednemu odboru naznaniti svoje
želje, naj se ta ali oni teh gospodov knjim pošlje
in predava o perutninoreji. Omenjamo še, da
sta gospoda upravitelja Arbeiter in Pe-
chany na razpolago le ob nedeljah in pra-
znikih.

Bela zastava je visela od 25. do 28. p. m.
raz sodniškega poslojpa v Konjicah. Dokazala
je, da ni nobenega jetnika zaprtega. Ta redki
slučaj se je zgodil tekom zadnjih 50 let štirikat.

Umrl je v Šoštanju g. Karl Breschnig, go-
stilničar in mesar. Pokojnik je bil vedno zvest
naprednjak in splošno spoštovan. Naj počiva
v miru!

Iz Koroškega.

„Svoji k svojim“! Čudna so božja pota...

Prvaški „Š-Mir“, gotovo eden najpodlejših listov,
kar jih poznajo slovenske pokrajine, pričel je
jamrati in jokati, kakor joka hudobni paglavci
pod palico očetovo. Kaj se je zgodilo? No, nič

posebnega. Znano je, da je „Š-Mir“ in z njim
vsa njegova čedna stranka kranjskih privandrac-
cev vedno širila le hujskarijo. Edino načelo
prvaštva na Koroškem je bilo: boj do noža
proti koroškim Nemcem! Prazne besede v tem

oziru seveda niso pomagale. Ljudstvo posluša
sicer iz dolgega orglarja Grafenauerja ali žup-
nika Ražuna, ali od tega poslušanja nimajo pr-
vaški žepi ničesar. Kaj pomaga vso ploskanje

in odobravanje, ako stiska ljudstvo svoje groše
in jih porabi raje za se nego za prake? Pr-
vaška politika pa je vendar navadni „kšeft“, in

geslo te politike je stara beseda: „Za denar
ti dušo svojo prodam“. Torej denar, denar,
denar, kako dobiti denar? Na kakšni način —

tako so se povpraševali prvaki — bi zamogli
„dobro slovensko ljudstvo“ tako daleč navduše-
vati, da bi nam svoje krvave krajcarje podelilo?!
In iznašli so sredstvo, ki se glasi: „Svoji k

svojim!“ S tem geslom so hoteli doseči, da bi
tisti zaslepljeni slovenski kmetje, ki slišijo travo
rasti, neshi svoj denar le prvškemu trgovcu in

mu odkupavali slabo blago za drage kronice, da
bi dohajali edino k prvškim odvetnikom, ki
znajo tako lepo računati, kakor pobožni gospod

dr. Breje. „Svoji k svojim“ so vpili in si mislili:
Tvoje k mojim... Koroški Nemci seveda tudi
niso na glavo padli. Oni niso tako neumni, da

bi nastavili levo lice, ako dobijo na desno klo-
futo. Zato so odgovorili na to izzivanje z edna-
kim orodjem. In glej, zdaj je „Š-Mir“ v zadregi.
Kajti resnica je, da živi pretežna večina sloven-

skih trgovcev večidel od nemških ali Nemcem
prijaznih ljudi, — da bi morali prvški advo-
kati zopet na Kranjsko romati, ako bi jim Nemci

ne dali zaslužka, — da je vso gospodarstvo
med Nemci in Slovenci na Koroškem tesno
zvezano in da profitirajo od tega le ali večidel

le — Slovenci. Zdaj, ko so „Š-Mirovci“ padli
v isto jamo, katero so naprednjakom kopali,
zdaj vpijejo po državnemu pravdniku in policiji.

Pa jim ne bode nič pomagalo. Naprednjaki in
Nemci so na vedno istem stališču: Prijateljstvo,
skupno gospodarsko delo za napredne pametne
Slovence! Kranjski hujskači pa nazaj čez Kara-

vanke!
Prava beseda. „Freie Stimmen“, glasilo
poštenih koroških Nemcev, piše v svoji zadnji
številki tako-le: — „Nam niti v glavo ne pade,

da bi pričeli bojkotno gibanje proti koroškim
Slovincem, ki hočejo z Nemci v miru živeti.
Pač pa smo resno pripravljeni, da nastopimo
proti kranjskim hujskačem, ki

pridigujejo sovraštvo proti Nem-
cem, ki pa vendar hočejo od Nem-
cev živeti!“ To je prava, poštena beseda,
kateri se mora pridružiti tudi vsak napredni
Slovenec!

„Freie Stimmen“ so v zadnjem času par-
krat pisale, da pošten Nemec ne sme podpirati
„Š-Mira“ in njegove pajdaše. Zato jih je dr.
Breje, pobožni gospod, ki kadi cigare, kadar
sreča duhovnika z Najsvetejšim, naznanil sodnji.
Pa iz te moke ni nič kruha. Brejček je pogorel
in vsa Koroška se smeje tem ljudem, ki hočejo
za se prostost, za druge pa jarem. Svoji k
svojim, hahaha!

Duhovniki? Ako jih po njih suknjah sodiš,
so to res duhovniki. Ali ako jih po njih obna-
šanju in nastopanju sodiš, potem ne zaslužijo
tega lepega imena. Na kolodvoru v Celovcu se

je te dni zopet — to ni prvokrat — prigodilo,
da je pričel neki prvški črnosuknež rogoviliti
in uradnike psovati, ker so ti v službenem
nemškem jeziku govorili. Cerkvena oblast, ali

ne vidiš tega? Tako postopanje opravičuje klic:
vera je v nevarnosti...

Zaprl so v zg. Beli ogrskega trgovca V.
Reicha. Mož je mislil, da sme tudi pri nas go-
ljufati, kakor smejo to na Ogrskem najvišji
gospodi.

Sreča. V Malem St. Paulu je imela neka
vžitkarica pri mrliču stražo. Ob polnoči bi smela
domu iti. Ali izjavila je, da hoče do zutraj pri

mrliču ostati. Ko je zutraj domu prišla, izveda
je, da se ji je podrl strop. Ko bi šla ob polnoči
domu, bi bila gotovo ubita.

Debela svinja. Posestnik Adolf Pichler v
Sachsenburgu je prodal te dni svinjo, ki je teh-
tala čez 400 kil.

Po svetu.

Velikanski potres v spodnji Italiji, o kate-
rem smo poročali že v zadnji številki našega
lista, imel je še veliko več žrtvev nego se je naj-

prve mislilo. Danes se lahko reče, da je več
kakor 200.000 oseb izgubilo v potresu svoje
življenje. Vsa spodnjo-italijanska mesta ležijo v

razvalinah, med katerimi se opazuje stotere mr-
liče. Smrad je že velikanski. Od lakote stekli
psi hodijo okoli in napadajo mrličce. S streli se

jih mora pregnati. Tudi je že prišlo dovolj ro-
parskih skupin, ki hočejo nesrečo v svoj dobi-
ček porabiti. Prišlo je že do ostrih bojov z

roparji in vojaki. Kralj in kraljica sta došla na
lice mesta in si ogledala nesrečo. Grozno je
divjalo morje, ki se je vtilo v mesto in uničilo

mного bark. Po vsem svetu se nabira za ne-
srečne žrtve, posebni vlaki jim prinašajo hrane
in obleke. Vprašanje še ni odločeno, je-li naj se

razrušena mesta na istem kraju iz novega se-
zida ali ne.

Kaj naj vzame kmet v poštev, predno se loti uporabe umetnih gnojil?

Ko sem se pred kratkim vozil z nekim
tujcem skozi vas S..., ki je v bližini
Ptuja, me vpraša tujec, ko je zagledal na nekem

dvorišču poln voz umetnega gnojja: „Kako je to
mogoče, da se vaši kmetje poslužujejo tudi
umetnih gnojil, a imajo pri tem povsem zane-
marjena gnojlišča?“

Čudil se je, ko je videl, da je gnoj navadno
po celem dvorišču raztepen ali pa nakupičen
kje na znižnem prostoru pod hlevskim kapom,

kjer ga deževnica izpira in da puste naši kme-
tje mirno gnojnico odtekati v cestne jarke, poleg
pa umetna gnojila kupujejo. Res se zanimajo

naši kmetje za umetna gnojila od dne do dne
bolj, ker so se prepričali o njih hasnovitosti.
Mnogo jih je pa, ki štejejo sicer precejšnje svote

na leto za različna, umetna gnojila; pri vsem
tem pa imajo svoja gnojlišča urejena prav naza-
dnjaško. Čeravno bi ne mogli shajati brez ume-
tnih gnojil, bi jim vendar ostal marsikateri groš

v žepu, če bi pravilneje ravnala s hlevskim
gnojem.

Ako računamo, da velja 1 hl gnojnice, re-
cimo, samo 15 v in če si predočimo ono število
hektolitrov gnojnice, ki zgrinejo vsako leto v
potok ali cestni jarek, lahko vidimo, kako ve-
lika potrata je tako ravnanje z gnojem.

Nesmisel je torej ob enem izdavat denar
za umetna gnojila in ga ven metati v obliki
gnojnice.

Kmetje si naj pred vsem pravilno uredi
svoja gnojlišča, saj se ti izdatki v kratkem izpla-